

KF § 147

Dnr 0202/23-008

MEDBORGARFÖRSLAG OM BÄTTRE EKONOMI I ÄLVSBYNS KOMMUN

Kommunfullmäktiges beslut

Avslår medborgarförslag om bättre ekonomi.

Sammanfattning av ärendet

Daniel Strandlund har lämnat in ett medborgarförslag om bättre ekonomi, enligt bilaga.

Daniel Strandlund yrkar:

- Att Älvsbyns kommun lämnar Kommuninvest.
- Att meningen ”Kommunen ska långsiktigt blir skuldfri. 10 mnkr ska amorteras årligen på låneskulden och om ekonomin tillåter amorteras mer” i styrdokumentet ”God ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR)” ändras till ”Kommunen och dess bolag ska undvika lån och skulder så långt det går. Om kommunen eller dess bolag tar ett lån SKA det amorteras av innan mandatperiodens slut om så likvidering av tillgångar måste ske”.
- Att alla ledamöter som inte reserverar sig mot ett beslut som kräver att kommunen eller ett av dess bolag tar ett lån blir solidariskt borgensansvariga tillsammans med huvudlåntagarna.

Yttrande

Det är kommunfullmäktige som tar fram vision och styrande mål (strategiska planen) för Älvsbyns kommuns bästa, samt beslutar om borgen.

Kommuninvest är kommunsektorns största kreditgivare. Sedan starten 1986 har medlemmarna tillsammans sänkt sina upplåningskostnader med miljardbelopp. De pengar som kommunerna, regionerna och deras företag därmed har sparat har kunnat användas till välfärden. Kommuninvests roll är att säkerställa stabil och förmånlig finansiering. Kommuninvest lånar upp pengar på kapitalmarknaden och lånar sedan ut – så billigt som möjligt – till kommuner och regioner som är medlemmar i Kommuninvest. Dessutom agerar Kommuninvest som kunskapscentrum kring finansiering och skuldförvaltning för sina medlemmar.

Ett antal samverkande faktorer gör att svenska kommuner och regioner genom Kommuninvest blir en mycket pålitlig och trovärdig aktör på finansmarknaden:

- Högsta möjliga kreditbetyg (AAA/Aaa). Få kreditinstitut i världen erbjuder värdepapper med lika hög kreditvärdighet som Kommuninvest.
- Solidariskt borgensåtagande. När en kommun eller region blir medlem i Kommuninvest så förbinder den sig samtidigt att solidariskt ansvara för Kommuninvests betalningsåtaganden.
- En svensk kommun har aldrig gått i konkurs. Dessutom kan kommuner och regioner – enligt lag – aldrig upphöra att existera på annat sätt än genom sammanslagning.
- Ägare med beskattningsrätt. Kommuner och regioner har grundlagsfäst rätt att ta ut skatt för att finansiera sin verksamhet. Skattesystemet, i kombination med höga krav på en ekonomi i balans, ger kommunsektorn goda inkomstmöjligheter och trygg ekonomi.
- Lägsta möjliga riskvikt. I riskhänseende betraktas värdepapper utgivna av Kommuninvest som likställda med värdepapper utgivna av svenska staten.
- Etablerad och erkänd aktör. Kommuninvest övervakas löpande av Finansinspektionen samt är penningpolitisk motpart till Riksbanken och medlem i deras betalningssystem RIX.

Enligt stadgarna ska samtliga medlemmar i föreningen i enlighet med separat tecknad borgensförbindelse ansvara solidariskt såsom för egen skuld för föreningens företags samtliga förpliktelser. Vid händelse av medlems infriande av borgensansvar äger denne rätt att regressvis utkräva ersättning av övriga medlemmar i enlighet med av samtliga medlemmar undertecknad separat regressförbindelse. Medlem är skyldig att följa styrelsens beslut och ska vid anfordran lämna information om sin ekonomiska situation och andra uppgifter som behövs för föreningens företags bedömning av medlemmen. God ekonomisk hushållning och RUR (resultatutjämningsreserv) är något som regleras av kommunallagen 11 kap, 1 och 6 §§ och fastställs av kommunfullmäktige. God ekonomisk hushållning innebär att kommuner och regioner ska se till att ha goda förutsättningar för att i ett mer långsiktigt perspektiv klara ekonomin och den kommunala verksamheten både i förvaltningen och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Definitionen av vad som är god ekonomisk hushållning i den enskilda kommunen eller regionen behöver utgå från den egna situationen och de egna förutsättningarna för ekonomi och verksamhet.

Konjunkturen har svängt ner kraftigt men prognostiseras som tillfällig, kring 2-3 år. 2023 års budget har stått inför besparingsåtgärden på ca två procent och ytterligare besparingar väntas 2024-2025 för att konjunkturen sen ska plana ut. Det finns omvärldsfaktorer som inflation som driver upp pensioner och priser, kriget i Ukraina och lokala driftbehov av olika slag. Med en hög amortering i detta läge så krävs det ytterligare besparingar för att göra bättre resultat för att stärka kassan med likviditet och på så sätt skapa utrymme för att amortera.

När det byggs verksamhetsbyggnader, exempelvis simhall, är det beslut som kan sträcka sig över flera mandatperioder och som flera generationer kommer att ta del av.

Långsiktigheten är generellt kring 30–40 år om man ser till avskrivningstid, exempel på sådana byggnationer är verksamhetslokaler som skola, simhall och särskilt boenden med flera.

Styrelsers åtagande regleras i kommunstyrelsens arbetsordning samt i olika lagstiftningar och regelverk för respektive bolag där styrelsen är solidariskt ansvariga för den ekonomiska styrningen i bolaget.

Med det ovanstående som grund görs bedömningen att de yrkanden som framgår av medborgarförslaget avslås.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokoll 9 oktober 2023, § 211

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Avslår medborgarförslag om bättre ekonomi.

Kommunfullmäktige

Ordföranden ställer proposition på kommunstyrelsens förslag vilket kommunfullmäktige bifaller.

Beslutet skickas till

Daniel Strandlund

Kommunchef

Ekonomichef

Bilagor

Medborgarförslag om bättre ekonomi

Vid protokollet
Sekreterare Michelle Engman

2023-11-06

Ordförande Berit Hardselius

Justerare Niklas Karlsson
Justerare Oscar Johansson